

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Міністерство соціальної
політики України**

**Національна соціальна сервісна
служба України**

**Тернопільська обласна
військова адміністрація**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)*

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності відділення надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання (надання соціальних послуг стаціонарного догляду) Центру надання соціальних послуг Великодедеркальської сільської ради (далі – відділення, заклад).

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто

не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час планового відвідування відділення групою НПМ 20.06.2023 виявлено порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності закладу, що потребує вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Системний та комплексний характер виявлених порушень прав людини у діяльності закладу може свідчити про нездійснення Міністерством соціальної політики України, Національною соціальною сервісною службою України як центральними органами виконавчої влади належного контролю за дотриманням державних стандартів та вимог законодавства під час надання соціальних послуг.

Зокрема, у порушення вимог статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання у затверджених посадових інструкціях медичних працівників до функціональних обов'язків медичного персоналу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження.

Не облаштовано захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень), придатних для безпечного перебування підопічних та персоналу закладу у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

У порушення вимог Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невинуватного характеру, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 № 270, у відділенні відсутній журнал реєстрації тілесних ушкоджень.

Заклад не має ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, що не відповідає положенням постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» та не забезпечує дотримання організаційних, наукових, технологічних вимог під час діяльності закладу.

У більшості осіб з інвалідністю відсутня Індивідуальна програма реабілітації осіб з інвалідністю, а наявні заповнюються формально, що не відповідає вимогам Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» та Положенню про індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2007 № 757, та не створює умов для належної медичної, соціальної та інших видів реабілітації у відділенні.

Під час вибіркового ознайомлення з особовими справами підопічних встановлено, що заяви на надання соціальних послуг не підписані підопічними чи їх законними представниками, що є порушенням пункту 25 Постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2030 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг», а сама форма зави про надання соціальних послуг не відповідає Наказу Міністерства соціальної політики України від 16.11.2020 № 769 «Про затвердження форм документів, необхідних для надання соціальних послуг».

Індивідуальний план надання соціальних послуг міститься не в усіх особових справах, що свідчить про формальний підхід до їх ведення та є порушенням пункту 1 розділу II Наказу Міністерства соціальної політики від 29.02.2016 №198 «Про затвердження Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності».

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до пункту 5 частини другої статті 11 Закону України «Про соціальні послуги», підпункту 3 пункту 5 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423, Міністерство соціальної політики України здійснює державний контроль за додержанням вимог Закону України «Про соціальні послуги», вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, а також контролює діяльність відповідних структурних підрозділів місцевих держадміністрацій;

відповідно до підпункту 5 пункту 4 Положення про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 783, пунктів 1, 2 Порядку здійснення державного контролю/моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1035, Національна соціальна сервісна служба України здійснює контроль за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг, проводить моніторинг та оцінювання якості надання соціальних послуг, а також моніторинг дотримання надавачами соціальних послуг вимог законодавства під час надання соціальних послуг;

відповідно до пункту 10 частини першої статті 13, пункту 9 частини першої статті 16, статті 23 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», а також частини третьої статті 13 Закону України «Про соціальні послуги» до відання обласних державних адміністрацій належить вирішення питань охорони прав, свобод і законних інтересів громадян на відповідній території, реалізація державної політики та здійснення заходів для забезпечення соціального захисту осіб, а також здійснення контролю за додержанням вимог законодавства;

відповідно до статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військові адміністрації на відповідній території здійснюють повноваження, зокрема із: управління закладами освіти, установами освіти, закладами охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, надавачами соціальних послуг, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними, підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення; організації надання ними послуг, у тому числі соціальних,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Міністерству соціальної політики України, Національній соціальній сервісній службі України розглянути подання та вжити заходів в межах компетенції, спрямованих на припинення та усунення виявлених порушень, зокрема організувати та провести перевірку дотримання вимог законодавства під час надання соціальних послуг відділенням надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання (надання соціальних послуг стаціонарного догляду) Центру надання соціальних послуг Великодедеркальської сільської ради.

2. Тернопільській обласній військовій адміністрації розглянути подання, вжити:

невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги, у тому числі на медичну допомогу та належні умови проживання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності відділення надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання (надання соціальних послуг стаціонарного догляду) Центру надання соціальних послуг Великодедеркальської сільської ради;

організаційних заходів щодо отримання закладом ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, передбаченої Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності.

Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення, невиконання законних вимог Уповноваженого тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт про результати відвідування відділення надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання (надання соціальних послуг стаціонарного догляду) Центру надання соціальних послуг Великодедеркальської сільської ради на 9 арк. у 1 прим.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Трінька-Яворська Тетяна 097 332 87 93

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№6238.2/23/53 від 06.07.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 06.07.2023 19:02
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300